Vabilo k udeležbi

Konferenca »ODNOSI VEDNOSTI: FEMINIZMI, ZNANOST, ZNANSTVENICE«

7. 3. 2011 ob 14. uri, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

Velika dvorana, predavalnici 18 in 19

Spoštovane, spoštovani,

Komisija za ženske v znanosti vas vljudno vabi, da se udeležite konference, na kateri bodo preizprašana nekatera dejstva, ki predstavljajo pogoje znanstvenega dela, in tudi sama dejstva, ki jih ta znanost proizvaja. Pri tem bo naše temeljno izhodišče raziskovanje ovir za enakovredno vključitev žensk v znanosti in predstavitev dognanj, ki so jih v vedo o naravi človeškega spoznavanja prispevale ženske – in tudi posamezni moški raziskovalci, ki so za izhodišče svojega študija izbrali perspektivo spola in drugih virov družbene neenakosti. Naše razprave v okviru feminističnega, etnografskega in sociološkega raziskovanja pa bodo povezane še z aktualno raziskavo o delovnih pogojih slovenske znanosti na eni in s sodobnimi kvalitativnimi metodološkimi pristopi na drugi strani.

Uvodnemu, plenarnemu delu konference bo sledila razprava v dveh sekcijah. V prvi sekciji bosta izr. prof. dr. Maja Remškar in prof. dr. Lev Kreft vodila razpravo o hierarhičnih razmerjih, ki sooblikujejo pogoje znanstvenega dela, pri tem bosta še zlasti pozorna na spolno diskriminacijo. Drugi poudarek bo veljal tematizaciji kriterijev znanstvenega dela, torej vplivu politike na produkcijo znanja. Vodji sekcij predstavljata različne znanstvene vede, poleg tega sta vsak posebej vključena še v druge sfere javnega dela, nevladni sektor in dejavnosti za promocijo naravoslovnih ved. Oboje pomeni nove zorne kote razprave.

Druga sekcija je namenjena razpravljanju o družbeni in kulturni vpetosti znanosti (tudi s historične perspektive), s tem pa preizpraševanju nekaterih utemeljitvenih konceptov t. i. zahodne znanosti (univerzalnost, resnica, objektivnost). Vodja sekcije bo dr. Valerija Vendramin, višja znanstvena sodelavka, ki epistemološke študije povezuje s proučevanjem podajanja znanstvenih resnic v šolskem sistemu. Predpostavke o spolu so vključene vanje brez problematizacije – zato pa slednja nujno postane tudi problematizacija samega vladajočega načina znanstvenega spoznavanja. Razpravo bo uvedla predstavitev feministične epistemologije s historične perspektive, problematizacija spoznavajočega subjekta – in še analiza sodobnih kvalitativnih metod, ki prečijo meje dogmatskega in/ali idealiziranega spoznavanja družbene skupine in s tem preizprašujejo domet in funkcijo sodobne humanistične in sociološke znanosti, ki hoče biti merljiva.

Zaključek konference bo namenjen dognanjem razprav v obeh sekcijah in oblikovanju sklepov. Sledila bo manjša pogostitev in – kot se spodobi na predvečer praznika žensk – koncert s Kombinatkami.

*Program**

ob 14. uri

Uvodni plenarni del: Velika dvorana FDV

dr. Valerija Vendramin, PI, koordinatorka odbora konference:
Uvodna predstavitev namena in vsebine konference

dr. Jana Kolar, generalna direktorica Direktorata za znanost MVŠZT
Slavnostni nagovor

izr. prof. dr. Aleksandra Kanjuo-Mrčela, FDV, prodekanja za podiplomski študij
Spol in organizacijska moč: ženske in moški v menedžmentu v Sloveniji

prof. dr. Mirjana Ule, FDV, predsednica Komisije za ženske v znanosti
Nelagodje v znanosti: zakaj ženske vedno znova izpadejo iz igre?

od 15. ure do 15.30

Uvodna vprašanja in odgovori govornic

od 15.30 do 16. ure

Odmor za kavo v preddverju Velike dvorane

od 16. do 18. ure

Razprave v sekcijah v predavalnicah št. 18 in 19

1. sekcija: **»Razmerja moči in diskriminacija v znanosti«**
(predavalnica 18)

Uvodne predstavitve

izr. prof. dr. Maja Remškar, IJS: ***Spolna diskriminacija v naravoslovju in tehniki***

prof. dr. Oto Luthar, ZRC SAZU in UNG: ***Na pragu stoletja žensk? Strokovni in vsakodnevni elementi spolne diferenciacije in samoeksotizacije žensk v »slovenski« znanosti***

doc. dr. Nadja Furlan Štante, ZRC Koper in FHŠ: ***Govor in glas: pripoznani metafori moči***

2. sekcija: **»Vprašanje znanosti v feminizmu«**
(predavalnica 19)

Uvodne predstavitve

izr. prof. dr. Eva Bahovec, FF: ***Ženske in znanost: kaj je mogoče videti in česa ne?***

dr. Valerija Vendramin, višja znan. sod., PI: ***Iz razlike rojena vednost: feministična epistemološka raziskovanja in njih sporna branja***

doc. dr. Renata Šribar, RO v reg. zasebnih raz.: ***»V čigavem imenu?« Feministične perspektive in radikalne metodologije***

od 18.15 do 19. ure: 2. plenarni del v Veliki dvorani

od 19. do 20 ure: pogostitev v preddverju Velike dvorane

ob 20. uri: koncert ŽPZ Kombinat v Veliki dvorani

Veselilo nas bo, navsezadnje tudi zaradi organizacijskih razlogov, če boste potrdili udeležbo in sporočili interes za udeležbo na eni od sekcij na el. naslov dr. Andreje Umek Venturini: andreja.umek@gov.si.

V pričakovanju živahne razprave in novih spoznanj vas lepo pozdravljamo,

v imenu Komisije,

prof. dr. Mirjana Ule, predsednica

Ljubljana, 22. 2. 2011

P. S. Če bi se želeli še dodatno informirati o konferenci, lahko stopite v stik z dr. Valerijo Vendramin, koordinatorko organizacijskega odbora konference in vodjo druge sekcije, dr. Majo Remškar in dr. Levom Kreftom, vodjema prve sekcije, ali dr. Renato Šribar, zadolženo za odnose z javnostmi:

valerija.vendramin@pei.si;maja.remskar@ijs.si;lev.kreft@guest.arnes.si;renata.sribar@guest.arnes.si

******Add Program:* **priloga z napovedmi prispevkov**

Uvodni plenarni del

Mirjana Ule
NELAGODJE V ZNANOSTI: ZAKAJ ŽENSKE VEDNO ZNOVA IZPADEJO IZ IGRE?

V diskusiji bomo artikulirali tezo, zakaj in koliko današnja znanost potrebuje ženske oz. natančneje, zakaj rabi feministično perspektivo. Tudi rezultati raziskave »Razlike v delovnih pogojih v znanosti v Sloveniji«, ki smo jo spodbudile in opravile članice Komisije za ženske v znanosti, kažejo, da naš položaj povsem ustreza današnjemu urejanju znanosti v okviru prevladujoče neoliberalne družbene paradigme. Takšno urejanje raziskovalne in akademske sfere spreminja znanost v sredstvo pridobivanja in ohranjanja socialne moči, ki je v prid tistim, ki so že sicer privilegirani v znanstveni sferi.

Aleksandra Kanjuo-Mrčela
SPOL IN ORGANIZACIJSKA MOČ: ŽENSKE IN MOŠKI V MENEDŽMENTU V SLOVENIJI

Ženske so v Sloveniji že desetletja udeležene na vseh ravneh izobraževanja in v plačanem delu s polnim delovnim časom primerljivo moškim. Kljub temu jih je na menedžerskih položajih manj, na najvišjih položajih pa znatno manj kot moških. V analizah podnavzočnosti žensk se navajajo razlogi, povezani z ženskami, z organizacijskim ter širšim družbenim okoljem. Vprašanje je, ali so argumenti, ki so jih v drugih okoljih imeli za uvedbo kvot za enakopravno udeležbo obeh spolov na najvišjih menedžerskih položajih v poslovnem svetu (poslovni razlogi, demokratičnost in pravičnost), relevantni tudi za slovensko okolje in zlasti za sfero menedžmenta v znanosti.

Prispevka iz 1. sekcije »Razmerja moči in diskriminacija v znanosti«

Maja Remškar
SPOLNA DISKRIMINACIJA V NARAVOSLOVJU IN TEHNIKI

Avtorica bo predstavila rezultate raziskave »Razlike v delovnih pogojih v znanosti v Sloveniji« s stališča naravoslovja in tehnike. Prikazala bo nekatere konkretne ovire, ki ženskam otežujejo delo v znanosti, pa tudi primere dobre prakse. Govorila bo o predsodkih in stereotipih, ki jih prinašamo iz preteklosti in o nezavedni diskriminaciji. Ne bo se izognila konkretnim primerom oviranja znanstvenic pri njihovem delu in promociji.

Oto Luthar
NA PRAGU STOLETJA ŽENSK? STROKOVNI IN VSAKODNEVNI ELEMENTI SPOLNE DIFERENCIACIJE IN SAMOEKSOTIZACIJE ŽENSK V »SLOVENSKI« ZNANOSTI

Na podlagi kratke historične lepljenke na eni in konkretnih podatkov, ki pričajo o dinamiki spolne diferenciacije na drugi strani, bo avtor predstavil argumente za in proti trditvi, da se nahajamo na pragu stoletja žensk. Pri tem se bo posvetil tako vsakdanjim praksam diferenciacije kot tudi strokovnim pomislekov slovenistk in slovenistov. Še posebej pozoren bo do primerov samoeksotizacije žensk in se pri tem naslanjal na primere iz Slovenije in globalne popularne kulture.

Nadja Furlan Štante
GOVOR IN GLAS: PRIPOZNANI METAFORI MOČI

Prispevek v prvi vrsti opozori na pozitiven doprinos različnih oblik religijskega feminizma v kontekstu vprašanja prepoznavanja in dekonstrukcije negativnih spolnih stereotipov in predsodkov, vezanih na aktivno znanstveno udejstvovanje žensk. V tem kontekstu predstavi nekatere ključne izzive oziroma primere spolnih nepravičnosti in opozori na škodljivo vplivnost predsodkov na razumevanje ženske kot samostojnega subjekta na področju javnega nastopanja in znanstvenega udejstvovanja.

***Prispevki iz 2. sekcije »*Vprašanje znanosti v feminizmu«**

Eva D. Bahovec
ŽENSKE IN ZNANOST: KAJ JE MOGOČE VIDETI IN ČESA NE?

Prispevek o ženskah v znanosti povezuje naslednja dva problema. Prvič gre tu za problem »odsotnih« žensk v zgodovini znanosti in raznih oblik njihove diskriminacije v sodobnih znanstvenih praksah – tu in zdaj. Drugič pa prispevek izpostavlja problem pogleda v znanstvenem spoznanju in s tem povezanega vprašanja: kaj je mogoče videti in od kod? Prispevek v nadaljevanju razišče pojav slepe pege znanstvenega pogleda in pokaže, kako je z njim povezana figura ženske kot privilegirana figura drugega.

Valerija Vendramin
IZ RAZLIKE ROJENA VEDNOST: FEMINISTIČNA EPISTEMOLOŠKA RAZISKOVANJA IN NJIH SPORNA BRANJA

Epistemski subjekt feminizma je tema razprav, ki se osredinjajo okoli konceptov, kot so (spolna) razlika, realnost, relativizem … A vendar se je pred vsako presojo in vrednotenjem treba seznaniti z nekaterimi temeljnimi izhodišči feministične teorije in poskušati specificirati epistemski subjekt feminizma v različnih razsežnostih: kakšne so njegove omejitve, kaj ga določa, kako dojema naravo realnosti, in kaj *ni* in *ne more* biti njegova specifika (denimo, sprejemanje znanstvenih trditev v slogu »*anything goes«*).

Renata Šribar
»V ČIGAVEM IMENU?« FEMINISTIČNE PERSPEKTIVE IN RADIKALNE METODOLOGIJE

Ortodoksne metodologije niso orodje spoznavanja, ampak končni cilj – aplikacija metode je postala sama po sebi dokaz znanstvene učinkovitosti in verodostojnosti. Vprašanje reprezentativnosti, ki si ga zastavljamo feministične teoretičarke, zadeva samo znanost in njen človeški »objekt«: problematika se zaplete, ko je raziskovalka zaradi svoje družbene lokacije (spol) tudi sama svoj »objekt« in *samoumevno* sliši svoj glas v ženski množini. V pričujoči metodološki kritiki zato preizprašujemo radikalne prijeme, denimo konceptualizacijo družbeno-transformativne metode, njene manke in prednosti.